

Norrköpings kommun
norrkoping.kommun@norrkoping.se

Rektorn vid Uttersbergsskolan
thomas.olsson@edu.norrkoping.se

Beslut för grundskola och fritidshem

efter tillsyn i Uttersbergsskolan
i Norrköpings kommun

Tillsyn i Uttersbergsskolan

Skolinspektionen genomför tillsyn i Norrköpings kommun under 2012 och 2013.

Uttersbergsskolan besöktes av Skolinspektionen den 28 mars 2013.

Fakta om skolan

Uttersbergsskolan ligger i Krokek cirka tjugo kilometer norr om Norrköping. Skolan omfattar förskoleklass och årskurserna 1–3 samt fritidshem. Skolan är vid tillsynsbesöket under ombyggnad och eleverna i årskurs 3 är tillfälligt förflyttade till Råsslaskolan i samma område. Skolans leds av en resultatenhetschef tillika rektor med ansvar för förskoleklass och fritidshem samt årskurserna 1–2. Rektorn leder skolan i samverkan med en annan rektor. Den andra rektorn är anställd på halvtid på Uttersbergsskolan och halvtid på Råsslaskolan och ansvarar för eleverna i årskurs 3. Eleverna i årskurs 3 finns under innevarande läsår på Råsslaskolan. Av tillsynen framgår dock att eleverna i årskurs 3 organisatoriskt tillhör Uttersbergsskolan.

Av skolans sammanställning av resultaten i svenska under perioden 2009-2012 framgår att mellan 74 och 89 procent av eleverna nådde målen/kunskapskraven i årskurs 3. Lägst resultat nåddes år 2012. I matematik har resultatet varierat mellan 72 och 95 procent under samma period. Högst resultat nåddes i matematik 2009 och lägst 2010. År 2012 nådde 88 procent kunskapskraven i matematik.

Helhetsbedömning

Av tillsynen framgår att skolan erbjuder en trygg miljö trots att det finns en viss oro under rådande ombyggnad av skolan. Skolan bedriver ett aktivt arbete för att motverka kränkande behandling men de åtgärder som vidtagits behöver dokumenteras på ett bättre sätt i en plan mot kränkande behandling som motsvarar bestämmelserna.

Skolan måste analysera det faktum att alla elever inte nådde kunskapskraven i svenska och matematik under en rad av år. Trots att lärarna gör uppföljningar och utvärderingar på individ- och gruppnivå saknar skolan ett systematiskt kvalitetsarbete som visar vilka åtgärder som behöver vidtas för att öka skolans måluppfyllelse.

Skolenheten leds av två rektorer då en av Råsslaskolans rektorer med halvtids tjänstgöring på Uttersbergsskolan ansvarar för eleverna i årskurs 3. Eleverna i årskurs 3 är under läsåret 2012/2013 placerade på Råsslaskolan men tillhör organisatoriskt Uttersbergsskolan. Huvudmannen måste säkerställa att det endast är en rektor som leder och samordnar verksamheten vid Uttersbergsskolan.

Skolinspektionens ingripande

Föreläggande

Skolinspektionen förelägger med stöd av 26 kap. 10 § skollagen (2010:800) Norrköpings kommun att vidta nedanstående åtgärder för att avhjälpa påtalade brister. De vidtagna åtgärderna ska senast den 1 november 2013 redovisas för Skolinspektionen.

Trygghet, studiero och en god miljö

Bedömning

Norrköpings kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Trygghet, studiero och en god miljö.

- Säkerställa att det finns en plan mot kränkande behandling som anger vilka åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året samt en redogörelse för hur föregående års åtgärder har genomförts.

Motivering

Av skollagen framgår att huvudmannen ska se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redogörelse för vilka av dessa åtgärder som avses att påbörjas eller genomföras under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Av Skolverkets allmänna råd med kommentarer (2012:10) om arbetet mot diskriminering och kränkande behandling framgår det att arbetet med planerna mot diskriminering och kränkande behandling bör bedrivas så att det resulterar i en gemensam plan eller i två planer som hänger ihop på ett systematiskt sätt.

Av tillsynen vid Uttersbergsskolan framgår att man arbetar med att ta fram en ny plan mot kränkande behandling. Skolan har redovisat två dokument; Likabehandlingsplan och årlig plan mot kränkande behandling samt Handlingsplan för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. En granskning av dokumenten visar att de var för sig har ett innehåll som på flera sätt motsvarar författningarnas krav. Dokumenten tar dock delvis upp samma saker och det sker t.ex. en överlappning när det gäller beskrivningar av diskrimineringsgrunderna. I planen mot kränkande behandling anges att dokumentet omfattar alla verksamheter i den sammanförda planen samtidigt som det också finns den handlingsplan som beskrivs ovan. Detta förhållande leder till att informationen inte är tydlig. I den årliga planen mot kränkande behandling saknas också en uppföljning av föregående års åtgärder för att motverka kränkande behandling. Dessutom är rutinerna för åtgärder av kränkningar i separat dokument och ingår inte i skolans likabehandlingsplan eller plan mot kränkande behandling.

Av tillsynen vid Uttersbergsskolan framgår att man arbetar med att ta fram en ny plan mot kränkande behandling. Skolans nuvarande plan mot kränkande behandling är dock inte utformad i enlighet med författningarnas krav.

Författning

6 kap. 8 § skollagen

Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen

Bedömning

Norrköpings kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Pedagogiskt ledarskap och utvecklingen av utbildningen.

- Säkerställa att det bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete som består i planering, uppföljning och utveckling av utbildningen
- Säkerställa att kvalitetsarbetet är dokumenterat på skolenhetsnivå inklusive fritidshemmet verksamhet.

Motivering

Av skollagen följer att det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ska ledas och samordnas av en rektor. Rektorn ska särskilt verka för att utbildningen utvecklas. Vidare ansvarar rektorn för att det på skolenhetsnivå bedrivs ett systematiskt kvalitetsarbete, dvs. en planering, uppföljning och utveckling av utbildningen. Inriktningen på det systematiska kvalitetsarbetet ska vara att de nationella målen uppfylls. Det systematiska kvalitetsarbetet ska dokumenteras.

Läroplanen anger att rektorn, som pedagogisk ledare och chef för lärarna och övrig personal i skolan, har det övergripande ansvaret för att verksamheten som helhet inriktas mot de nationella målen. Rektorn ansvarar för att skolans resultat följs upp och utvärderas i förhållande till de nationella målen och kunskapskraven. Rektorn har ansvaret för skolans resultat.

Av tillsynen framgår att skolan genomför utvärderingar genom ett för kommunen gemensamt verktyg, Qualis, för samtliga verksamheter inom skolenheten. Av dokumentationen framgår att man via enkäter bl.a. utreder områdena Trygghet och trivsel och Kunskaper och färdigheter. Detta kvalitetsarbete innebär bl.a. att man ställer samman enkätsvar, diskussionsprotokoll samt resultat från lästest, nationella prov och diagnoser i t.ex. matematik. Utifrån resultatet gör sedan rektor en bedömning av enhetens styrkor och förbättringsområden.

Förutom det kvalitetsarbete som kopplas till Qualis gör skolan enligt rektorn också uppföljningar via lärarmöten enligt ett återkommande kalendarium. Vidare följer lärarna enligt rektorn upp elevernas utveckling på individnivå genom omdömena i de skriftliga individuella utvecklingsplanerna.

Skolinspektionen konstaterar att lärarna följer upp elevernas kunskapsutveckling på individnivå och på klassnivå. Det saknas dock tydliga uppföljningar och utvärderingar av måluppfyllelsen på skola och fritidshem utifrån en övergripande skolenhetsnivå. Vissa delar följs upp och analyseras men någon sammanställning och medföljande analys som tydligt anger skolans utvecklingsbehov i syfte att nå högre måluppfyllelse saknas. Det saknas också en tydlig dokumentation där skolenhetens samlade resultat och utvecklingsbehov syns. Skolinspektionen bedömer därför att Utterbergsskolans systematiska kvalitetsarbete inte motsvarar författningarnas krav.

Författning

4 kap. 4, 5 och 6 §§ skollagen

Ledningsstruktur och organisering av utbildningen

Bedömning

Norrköpings kommun måste vidta följande åtgärder för att förbättra arbetet inom bedömningsområdet Ledningsstruktur och organisering av utbildningen.

- Säkerställa att det pedagogiska arbetet vid skolenheten leds och samordnas av endast en rektor.

Motivering

Enligt skollagen ska det pedagogiska arbetet vid en skolenhet ledas och samordnas av en rektor, som särskilt ska verka för att utbildningen utvecklas.

Av tillsynen framgår att Uttersbergsskolan omfattar förskoleklass till och med årskurs 3 samt fritidshem. Av tillsynen framgår dock att en rektor är ansvarig för årskurserna 1–2 samt fritidshem och förskoleklass och en annan rektor med halvtids tjänstgöring på Uttersbergsskolan är ansvarig för eleverna i årskurs 3. På grund av restaurering av Uttersbergsskolan är eleverna i årskurs 3 flyttade till Råsslaskolan i samma område. Enligt dokumentationen är dock årskurs 3 fortfarande en del av Uttersbergsskolan. Enligt information från rektorn är detta en tillfällig lösning och ska förändras till hösten. Det framgår dock inte om förändringen leder till att Uttersbergsskolans enhet endast kommer att ledas av en rektor. Av faktagranskningen framgår att organisationen är framtagen i enlighet med direktiv från huvudmannen.

Skolinspektionen bedömer att Uttersbergsskolans ledningsstruktur inte överensstämmer med bestämmelserna i skollagen, då skolenheten leds av två rektorer.

Författning

2 kap. 9 § skollagen

Anmärkning

Skolinspektionen tilldelar med stöd av 26 kap. 11 § skollagen (2010:800) Norrköpings kommun en anmärkning.

Särskilt stöd

Bedömning

Skolinspektionen har uppmärksammat följande brister inom bedömningsområdet Särskilt stöd.

- Säkerställa att det av innehållet i åtgärdsprogrammet framgår hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Motivering

Av skollagen framgår att ett åtgärdsprogram ska utarbetas för en elev som ska ges särskilt stöd. Av åtgärdsprogrammet ska det framgå vilka behoven är, hur de ska tillgodoses och hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Uttersbergsskolan bedriver som helhet ett gott arbete med att ge eleverna särskilt stöd, vilket dokumenteras i åtgärdsprogram. Av dessa framgår vilka behoven är och hur de ska tillgodoses. Det framgår av tillsynen att åtgärdsprogrammen följs upp och utvärderas. Dock saknas information i åtgärdsprogrammen om hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas. Detta måste tydligt framgå av ett åtgärdsprogram, redan då beslutet fattas.

Mot bakgrund av att skolan har ett välfungerande arbete med särskilt stöd bedömer Skolinspektionen bristen som mindre allvarlig och tilldelar huvudmannen en anmärkning. Rektorn förutsätts åtgärda bristen och någon redogörelse behöver inte lämnas till Skolinspektionen.

Föfattning

3 kap. 9 § skollagen

I ärendets slutliga handläggning har utredarna Rut Hård af Segerstad och Sofia Lindstrand deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Allan Westerdahl
Enhetschef

Anders Kennberg
Undervisningsråd/Föredragande

Bilaga:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför regelbundet tillsyn i alla kommuner för att granska skolväsendet. Tillsyn genomförs samtidigt i de fristående skolor som finns i kommunen.

Vid tillsynen tar Skolinspektionen ställning till i vad mån verksamheten ger förutsättningar för barn, ungdomar och vuxenstuderande att nå de nationella målen och bedömer om huvudmännen uppfyller de krav som författningarna ställer på verksamheten. Tillsynen fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Förutom att Skolinspektionen bedömer måluppfyllelsen inriktas tillsynen mot tre huvudområden: **Elevernas utveckling mot målen, ledning och utveckling av utbildningen samt enskild elevs rätt.**

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. För offentliga huvudmän sammanställs iakttagelser och bedömningar, som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen, i ett beslut (kommunbeslut). Kommunens förskoleverksamhet och verksamheten vid fritidshemmen redovisas i var sitt sammanfattande beslut. Fritidshem vid fristående skolor inspekteras i anslutning till tillsynen av den fristående grundskolan. Skolinspektionen ger alltid huvudmännen möjlighet att ta del av och lämna synpunkter på sakuppgifter i besluten.

Skolinspektionens granskning avser emellertid inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolväsendet utan i vilken utsträckning huvudmannen, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i besluten grundas på de dokument som huvudman och skolor lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten. Även annan information från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts. Skolinspektionen använder olika tillsynsmetoder vilket innebär att besöken vid skolor och verksamheter kan variera avseende såväl omfattningen som av vilka grupper som intervjuas. Vid kommunala förskolor och fritidshem grundar sig inspektionen i huvudsak på intervjuer med personal, föräldrar och ledning.

För den offentliga verksamheten kompletteras alla beslut med en muntlig återrapportering av inspektörerna till företrädare för huvudmannen.

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att det finns brister har huvudman och rektor eller förskolechef ett ansvar för att åtgärder vidtas. Med anledning av tillsynen ska huvudmannen till Skolinspektionen redovisa vilka åtgärder som har vidtagits i verksamheterna inom den tid och i den ordning som anges i beslutet.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).